

Nederlands
Jeugdinstituut

Opgroeien naar Volwassenheid

Inspiratiebijeenkomst Adviesraad Dordrecht

2022 03 31 | Rutger Hageraats

18+: meerderjarig..... of volwassen?

”Ik ben geestelijk en lichamelijk volgroeid en in staat volledig onafhankelijk in de maatschappij te kunnen functioneren”

16-27+ Wetten per leeftijdsgroep

Thema's	Kwetsbare Jongeren							
	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	21 jaar	23 jaar	27 jaar	+27 jaar
ONDERWIJS	Leerplichtwet	Leerplichtwet (Kwalificatieplicht)						
				Studiefinanciering				
		Besluit Regionale Meld- en Coördinatiefunctie						
VEILIGHEID	Jeugdwet (voor maatregelen kindbescherming en reclassering)							
	Jeugdstrafrecht							
		Adolescentenstrafrecht						
		Strafrecht voor volwassenen						
HULP EN ONDERSTEUNING	Jeugdhulp (Jeugdbescherming+jeugdreclassering+pleegzorg)			evt. verlenging				
	Wlz (Wet langdurige zorg)							
	Jeugdwet			Zorgverzekeringswet (GGZ)				
	Wmo 2015 (Wet maatschappelijke ondersteuning, incl. beschermdbegeleid wonen)							
WERK EN INKOMEN	Burgerlijk Wetboek							
	Arbeidstijdenwet							
	Participatiewet							
	Wet minimumloon							
WONEN	Wet Studiefinanciering en Wet studievoorschot hoger onderwijs							
	Jeugdwet (begeleid wonen)							
	Wmo 2015							

Nederlands
Jeugdinstituut

Wat gebeurt er allemaal in de levensfase 16-27

Uitdagingen van puber tot jongvolwassene (2,5 mln)

	12-17	18-23
Ouders en gezin	Minder afhankelijk van ouders	Vanuit zelfstandigheid contact opnieuw vormgeven
Onderwijs/ werk	Leren en beroepsoriëntatie	Met diploma/ startkwalificatie op weg naar baan
Wonen	Je eigen kamer	(op zoek naar) eigen woning
Financiën	Zakgeld, leren omgaan met geld	Leren zorgen voor voldoende inkomen
Vriendschappen	contacten leggen en onderhouden, vertrouwen geven en nemen	Duurzame vriendschappen aangaan
Seksualiteit	Ontdekken van mogelijkheden, wensen en grenzen	Aangaan van (duurzame) relaties
Gezondheid	Experimenteren met leefstijl	Zorgen voor goede conditie en gezonde leefstijl
Zelfredzaamheid	Opkomen voor eigen belang, grenzen opzoeken van autoriteit	De weg weten, zaken kunnen regelen met instanties

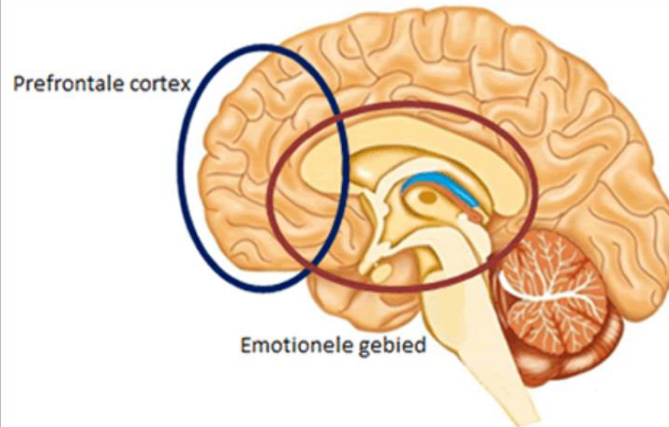
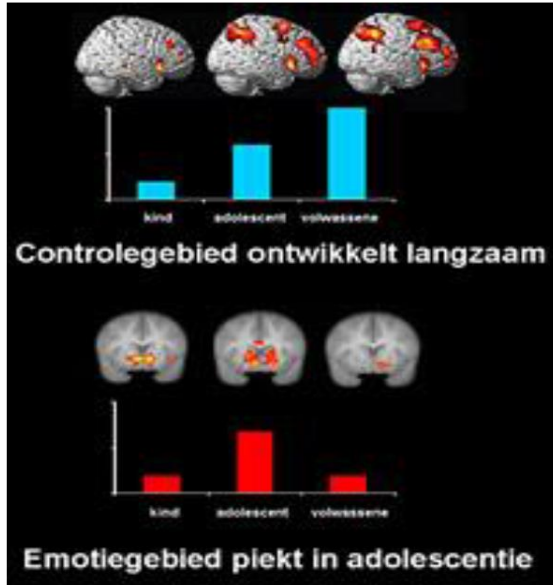
Kenmerken overgangsfase

- Focus op de nabije toekomst (weinig lange termijn denken)
- Periode van experimenteren (drank, drugs, risicovol gedrag dat er deels bij hoort)
- Identiteitsvragen (wie ben ik)
- Leeftijd waarop psychische problematiek zich openbaart
- Fysieke ontwikkeling
- Hersenontwikkeling
-

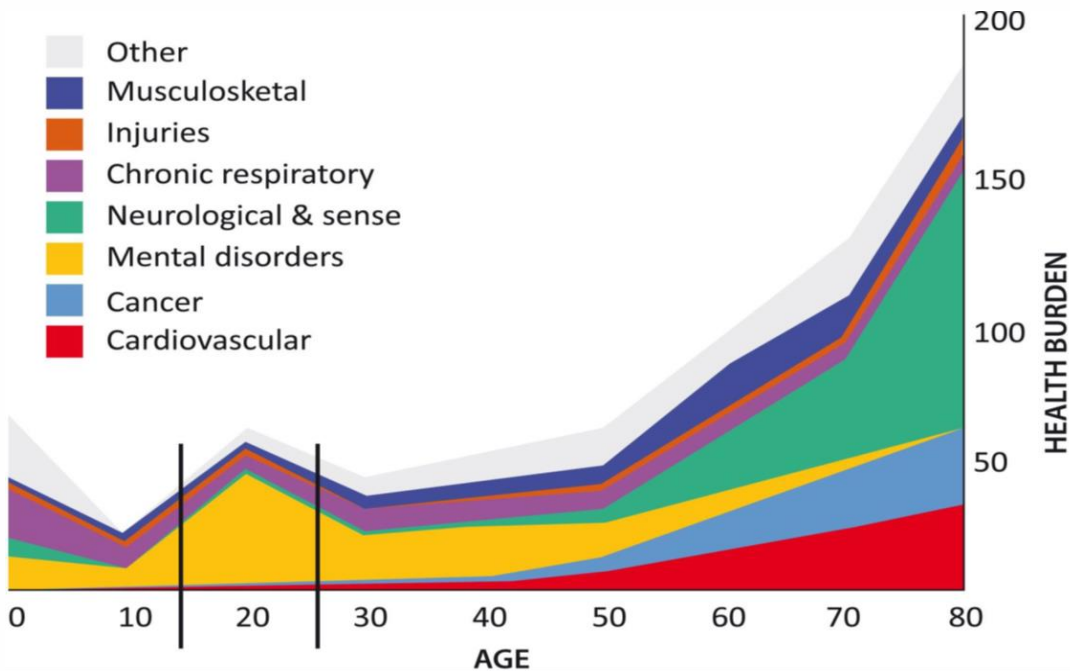

De ontwikkeling van het brein

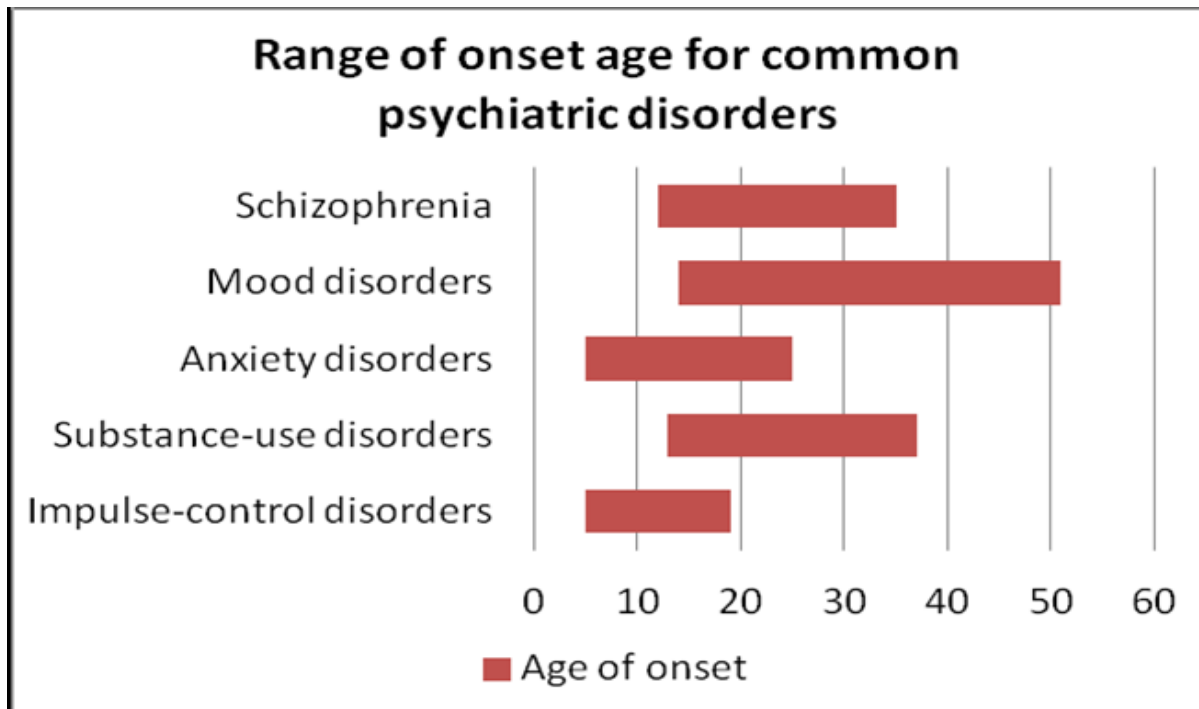
Nog onvoldoende impulscontrole
Gevoeligheid voor directe beloning /verleidingen

Ziektelast psychische problemen

Spitsuur rond je 18^e

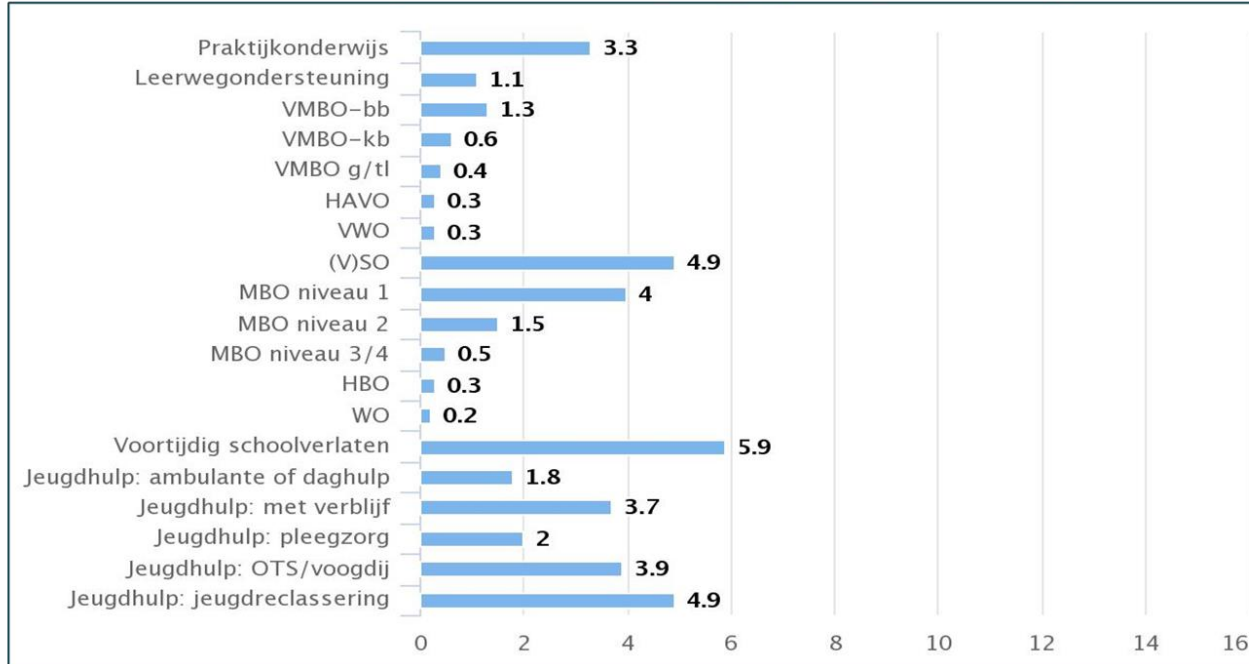

85% van de jongeren komt deze fase met vallen en opstaan goed door (goede basis, steun). Maar niet iedereen. De bekendste risicofactoren:

- (Licht) verstandelijke beperking
- Stoornis, gedragsproblemen, leerproblemen... licht en zwaar
- Verwaarlozing, mishandeling, seksueel misbruik
- Langdurige armoede
- Beperkt sociaal netwerk
- Negatieve ervaring met (jeugd)hulp
- Problematische schulden, criminaliteit en detentie, huisvestingsnood of thuisproblematiek
- Jongeren die niet naar school gaan en voortijdig schoolverlaters

NEET als risicofactor

Relatief risico om NEET (*Not in Education, Employment, or Training*) te worden

Nederlands
Jeugdinstituut

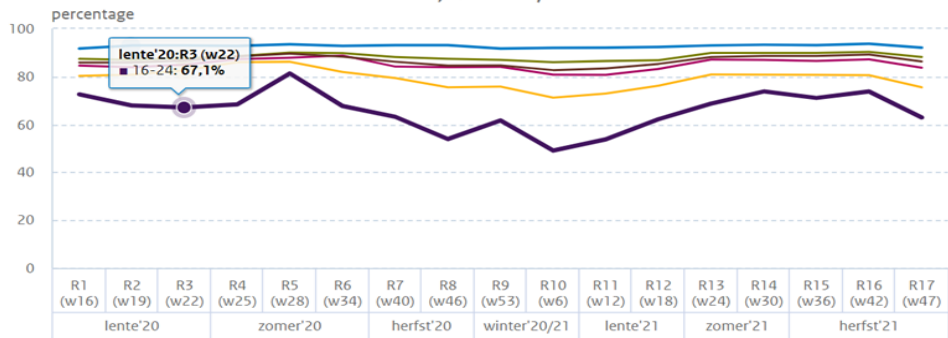
Wat leerde coronacrisis ons?

Uitvergroting bestaande kwetsbaarheden

Vooral jongvolwassenen mentaal geraakt

Verandering psychische gezondheid naar leeftijd

Gezond; Ronde 1 t/m 17

per ronde (R) en week (w)

16-24
 25-39
 40-54
 55-69
 70+
 Totaal

Nieuws uit het jeugdveld

19 oktober 2020

Kinderen angstig en somber door coronamaatregelen

Nederlandse kinderen voelen zich door de coronamaatregelen minder gezond en hebben vaker last van angst en somberheid.

[Lees meer](#)

Nieuws uit het jeugdveld

17 maart 2021

IGJ: Jeugd-ggz kan problemen niet aan

Bestaande knelpunten in de jeugd-ggz zijn door de coronacrisis verscherpt, aldus de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

[Lees meer](#)

Nieuws uit het jeugdveld

11 november 2021

Psychische klachten student tijdens corona

Ruim de helft van de studenten had tijdens de derde coronagolf in het voorjaar van 2021 last van psychische klachten en emotionele uitputting.

[Lees meer](#)

Nieuws uit het jeugdveld

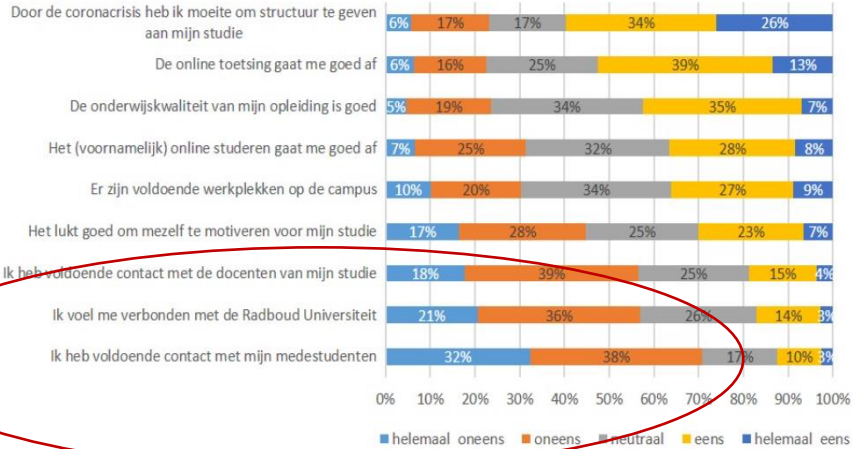
14 januari 2022

Meer suïcides onder jongvolwassenen

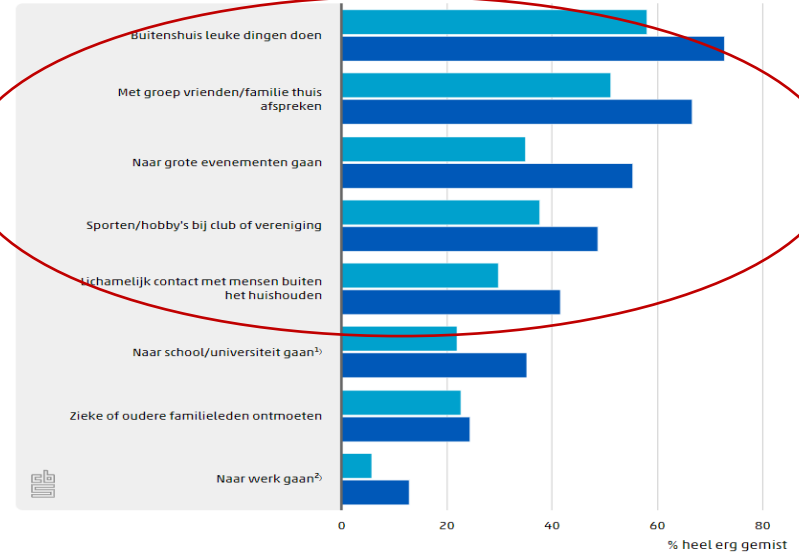
Het aantal jongeren tot 30 jaar dat door zelfdoding om het leven is gekomen, lag in 2021 circa 15 procent hoger dan in voorgaande jaren.

[Lees meer](#)

Ontbreken contacten belangrijke stressor

Activiteiten heel erg gemist, 2021

Tieners (12 tot 18 jaar) Jongvolwassenen (18 tot 25 jaar)

Hoger risico op blijvende afstand

Tekort stageplekken en leerbanen MBO

Meer jongvolwassenen zonder werk of opleiding

Nederlands
Jeugdinstituut

Perspectieven voor beleid en praktijk

De vijf pijlers van zelfstandigheid (big 5)

Support: Je hebt tenminste één volwassene die er altijd voor je is en je hebt steunende familie, vrienden en/of kennissen waar je op kan rekenen.

Wonen: Je hebt een passende, betaalbare woonplek alleen of met anderen, waar je voor langere tijd kan blijven.

De vijf pijlers van zelfstandigheid

School & werk: Je gaat naar school, studeert of werkt en je maakt plannen voor wat je later wilt doen of worden

Inkomen: Je bent goed voorbereid op je financiële zelfstandigheid en het voorkomen of oplossen van schulden. En als je het (nog) niet zelf kan, is er iemand die dit samen met je kan doen. Je hebt een stabiel inkomen dat voldoende is voor nu en de nabije toekomst.

De vijf pijlers van zelfstandigheid

Welzijn: Het gaat mentaal en lichamelijk goed genoeg met je en je hebt het gevoel dat je de toekomst aan kan. Je herkent bij jezelf wanneer het niet of minder goed met je gaat en je weet waar en bij wie je dan kan aankloppen voor hulp.

Kwaliteitscriteria van jongeren

Kwaliteitscriteria van jongeren

- 1 Laat mij pas los als de belangrijkste zaken geregeld zijn: de Big5.
- 2 Help mij praktische dingen te regelen, help mij te DOEN.
- 3 Help mij verantwoordelijkheden te nemen en keuzes te maken.
- 4 Geef mij de tijd en ruimte die ik nodig heb.
- 5 Sta naast mij, niet boven of tegenover mij.
- 6 Laat mij de baas over mijn eigen leven zijn.
- 7 Werk positief, kijk naar mijn gehele leven en naar mijn talenten.
- 8 Ik heb veiligheid en steun van mensen om mij heen nodig, die op verschillende manieren iets voor mij betekenen.
- 9 Help mij op tijd te denken en te werken aan mijn toekomst en sluit aan op mijn tempo.
- 10 Bied *doorlopende* steun die aansluit bij wat ik nodig heb en wat voor mij belangrijk is. Onafhankelijk van leeftijd.

Toekomst gericht werken

Belangrijkste tip voor beleid

Elke wet of domein kent zijn kaders en grenzen, die voldoen meestal wel. Steun aan kwetsbare jongeren vraagt juist doorbreken van grenzen... meebewegen in ontwikkeling van de jongere zelf. Gaan we dan de kaders en grenzen aanpassen of creëren we regelen scharrelruimte?

Nederlands
Jeugdinstituut

Rutger Hageraats directie Nji

E-mailadres. r.hageraats@nji.nl / info@nji.nl

Kijk ook op www.nji.nl <https://www.nji.nl/van-jeugd-naar-volwassenheid>

